

Ei moer.

(Etter Aug. Blanche.)

I

Fraa barneaari minnest eg ein liten gut, som hadde eit fint andlit, ljost haar og blaae augo. Han var nokre aar yngre enn eg, men var lell med, naar me gutar leikad ofs. Daa stod det alltid eit stykkje burte ei kona, som anten batt elder bøtte hosor. Det var moer til Leonard. Ho var ei enkja og svært fatig. Ho gjekk mest um i husi og hjelpte til med slikt arbeid, som kunde falla. Det vesle, ho soleids tente, gjekk med til guten hennar. Ho sjølv laut sakna mangt, men han vantad ingen ting. Godt klædd var han jamt, og bøker hadde han, dei han trong um. For moeri vilde, at han skulde lesa og læra mykje; ho tenkte vel, han eingong skulde verta ein stor mann.

Ein dag var eg hjaa Leonard. Daa eg kom inn, var han aaleine; men strakst etter kom moeri heim, ho hadde noko i ein klut. Ho saag ut til aa vera baade trøytt og sjuf.

„Du hev ventat lenge idag, guten min, du svelt vel reint ihel,” sa ho til Leonard. Ho smuddo seg mot meg. „Du hev vel alt etet du?” sa ho. —

„Sau,” sa eg og det var sannt.

No løyste ho upp kluten og tok fram ei fersk rugkaka, som ho skar i tvo stykkje. I eit papir hadde ho litegrand smør, og ho tok litt paa eit knivablad og smurde paa kakestykkji. So hadde ho noko mjølk i ei skaal, og dette sette ho fram til Leonard. Han gav seg strakst til aa eta, og snart hadde han gjort fraa seg det eine stykkjet. Eg undrad meg hver dette; men og saag, at Leonard hadde stor lyst paa det andre stykkjet og, for augo hans heff ved det stødt.

„Sev du moer lyst paa mat?” spurde han.

„Ja,” svarad ho og smudde seg med det same braadt mot bordet. Men ho gjorde vald paa seg og sa: „Er du svolten, so et berre du, kjærere barnet mitt.” Han let seg ikkje beda tvo gonger; han aat det andre stykkjet og, og drakk upp kvar dropen med mjølk.

Men med han aat, kom eg til aa sjaa paa moeri; ho sat paa ein stol og lutte med hovudet. Daa saag eg, at ho bleiknad, og augo let seg att, og ho seig ihop.

„Moer di er laaf,” kvifrad eg til Leonard.

„Moer!” ropad han og skundad seg burt aat henne.

Eg veit ikkje, um han skynad, kvat som rast henne. Men eg skynad det, at ho svalt, og eg sprang heim og sa det, og den dagen folk moeri middagsmat.

Eg hev ofta tenkt paa dette hende sidan. Daa lærde eg fyrste gongen, at der er folk, som svelt, so dei vert sjufe av det, svelt seg fyr borni si skuld.

So vart eg student og kom til Uppsala. Aaret etter vart ogso Leonard Holm student og kom dit. Han var 18 aar gamal, men var endaa berre som eit barn aa sjaa til i andlitet. Daa og raafad honom, vart eg med honom heim; eg spurde strakst etter moeri.

„Ho er etter i Stockholm,” sa han og drog paa det. Med same bankad det varleg paa døri, og han skundad seg ut; eg hørde, han talad med nokon derute.

„Kvat gjer det, moer?” sa han, „det er berre ein gamal kjenning.” Og inn kom han med moer si. Ho hadde vortet med til Uppsala, so ho stødt kunde sjaa til sonen sin. Ho dreiv med aa stella til middagsmat aat studentar. —

Ho var hjarteglad fyr, at Leonard hadde greidt seg so godt ved aarsprøva, og eg laut lesa hans attestar fleire gonger høgt fyr henne. Daa eg gjekk, vart ho med ut i svali.

„Kjære dykk,” sa ho, „seg fyr alt i verdi ikkje til nokon, at eg or moer hans. Det vilde berre verta leidt fyr honom.”

„Det vil det paa ingen maate, det skulde helder vera til æra fyr dykk,” sa eg.

„Ja, dei segjer vel so; men eg veit, at dei vil finna aat fatigguten, og det toler eg ikkje, eg liver no berre fyr honom.”

Og eg lovad aa tegja still og gjekk. — —

